

Hírek az IFLA életéről

Az IFLA Journal 1991. 2. számának hírvivata alapján

Az *IFLA Journal* e számának hírvivataát főként az elmúlt évi tevékenységgel foglalkozó beszámolók teszik ki.

A részletes, 1990. évi jelentést a K. G. Saurnál 1991 júliusában megjelenő *IFLA Annual 1990* tartalmazza, itt csak annak rövidített változata szerepel. A tagság létszáma 1305 (1989: 1265), a világ 132 országából. A jelentés felsorolja a Végrehajtó Bizottság, a Szakmai Bizottság és a Programirányító Bizottság tagjait és tevékenységének főbb eredményeit. Visszatekint a stockholmi konferenciára és jelzi az 1996-ig sorra kerülőket. Szót ejt a különböző projektekről (különös tekintettel a fejlődő országoknak nyújtott segítségre), felsorolja az 1990-ben megjelent periodikus és monografikus kiadványokat. Beszámol az UNESCO-hoz és más szervezetekhez fűződő kapcsolatokról. Megemlékezik az IFLA jeles személyiségeinek (*Margarita Ivanovna Rudomino, Ljudmila Alekszejevna Gvisiani, Hans Mozes, Peter Schweigler*) elhunytáról. Végül köszönettel felsorolja azokat az intézményeket és szervezeteket, amelyek anyagilag támogatták az IFLA munkáját. A jelentéshez csatlakozik a pénzügyi beszámoló, amelyből csak néhány számot emelünk ki: 1 223 481 holland forint bevétel, 1 268 025 hft kiadás. Célfeladatokra érkezett 349 904 hft támogatás. A magprogramokra 346 333 hft-t költöttek.

1991. április 15-én küldte szét a főtítkár a moszkvai, 57. IFLA közgyűlés és konferencia meghívóit. A közgyűlés napirendjén a következő fontosabb ügyek szerepelnek: az új elnök megválasztása (jelöltek: *Anthony J. Evans, Stephney Ferguson, Robert Wedgeworth*), az IFLA átszervezésére vonatkozó javaslat, a hosszú távra szóló koncepció elfogadása, a Végrehajtó Bizottság öt tagjának megválasztása (jelöltek: *Marcelle Beaudiquez, David Bender, Peng Feizhang, Günter Gattermann, Warren Horton, Dick Reumer, Shawky Salem, Ro-*

bert D. Stueart, Eeva-Maija Tammekan, Martha Terry), különböző jelentések.

Az UNESCO az alábbi, újabb szerződéseket kötötte az IFLA-val: kivitelezhetőségi tanulmány elkészítése egy kuponrendszerrel a nemzetközi könyvtári pénzügyi ügyletek lebonyolítására; szeminárium a moszkvai konferenciához kapcsolódóan a nemzeti könyvtárak szerepéről az új információs környezetben; nemzetközi szeminárium a könyvtári és levéltári állomány védelméről (1991. május 25–29. Columbia Egyetem, New York); nemzetközi UNIMARC/CCF műhelytalálkozó (1991. június 5–7. Firenze); tanfolyam a mikrográfiai berendezések karbantartásáról (1991. május 13–17. Sablé, Franciaország).

Részletes beszámolók olvashatók a hírvivatan az IFLA magprogramjairól; a beszámolók tartalmazzák a jövőre vonatkozó elképzeléseket, terveket is. Emlékeztetőül felsoroljuk a magprogramokat: *ALP program* (Advancement of Librarianship in the Third World – a Harmadik Világ könyvtárügyének fejlesztése): programigazgató *Birgitta Bergdahl*, a program irodájának az Uppsalai Egyetem Könyvtára adott helyet. *PAC program* (Preservation and Conservation – állományvédelem és restaurálás): programigazgató *Merrily Smith*, a nemzetközi központ Washingtonban működik, amelyhez öt regionális központ (Sablé, Lipcse, Caracas, Tokio, Canberra) csatlakozik. *UAP program* (Universal Availability of Publications – a kiadványok egyetemes hozzáférhetősége): a programigazgató *David Bradbury*, a központja a British Library Document Supply Centre-ben van. *UBCIM program* (Universal Bibliographic Control – International MARC – egyetemes bibliográfiai számbavétel – nemzetközi géppel olvasható katalógizálás): programigazgató *Marie-France Plassard*, irodája a Deutsche Bibliothekben (Frankfurt/aM) van. *UDT program* (Universal Dataflow and Telecommunication – egyete-

mes adatáramlás és távközlés): programigazgató *Leigh Swain*, irodája a Kanadai Nemzeti Könyvtárban (Ottawa) van.

A hírvonat tartalmazza az IFLA Nemzetközi Könyvtárközi Kölcsönzési Irodájának az évi jelentését is.

(Megjegyzés: ezeknek a jelentéseknek a gazdasága és a mi terjedelmi korlátaink nem engedik meg, hogy akárcsak kivonatosan is ismertessük őket. Örülnénk, ha valamely folyóirattársunk vállalkoznék erre. – *a szerk.*)

A moszkvai konferenciához csatlakozó szemináriumok közül kettő ad részletes tájékoztatást programjáról e számban. A rigai rendezvény (1991. aug. 13–17.) fő célja, hogy összehasonlítsa a több kultúrájú népeiségek kelet-európai és nyugati könyvtári ellátását. A moszkvai szeminárium (1991. aug. 15.) a Vakok Központi Könyvtárában lesz, és a szovjet tapasztalatok bemutatása a célja.

A vakok és gyengénlátók könyvtári ellátásával foglalkozott a Tokióban, 1991. jan. 26–31-én tartott ázsiai szeminárium, amelyen több mint százan vettek részt 25 országból.

A második nemzetközi konferencia a könyv-

tárközi kölcsönzésről és dokumentum-ellátásról 1990. nov. 19–21-én volt Londonban. 29 országból közel 200 küldött jelent meg. A program érdekesebb témakörei: a könyvtárközi kölcsönzés és dokumentum-ellátás teljesítményének mérése; a költségek és térítések elszámolása; a dokumentumok elektronikus és fizikai szállítása az egységes európai piacon; szerzői jog és illegális másolás; a technikai fejlődés következményei; a nyílt rendszerek összekapcsolása (OSI) és a hálózatosítás a könyvtárközi kölcsönzésben; teljes szövegek online visszakeresése; a CD-ROM a dokumentumellátásban; speciális dokumentumtípusok a könyvtárközi kölcsönzésben; kooperáció az állománygyarapításban.

Tizenkét európai könyvkiadó és könyvtáros javaslatot dolgozott ki arra vonatkozóan, hogy tekintettel a savtartalmú papírra nyomott szövegeket fenyegető veszélyre, szélesebb körben kellene alkalmazni a savmentes papírokat. Ennek előállítása ma már nem jelent problémát, s ára is megfizethető. Főbb ajánlásaik: időálló kiadványok állíthatók elő, ha egységes folyamatba illeszkedik a papírgyártás, a nyomtatás, a kötés és a tárolás; a környezetvédelmi és gyártási érdekeknek összhangban kell lenniük; a papíron jelezni kell a minőséget a kiadók és a nyomdák számára; ki kell dolgozni a savmentes papír szabványait; a savmentes papíron készült dokumentumon a végtelen szimbólumával kell jelezni ezt a körülményt; ezt a szimbólumot alkalmazni kell a bibliográfiai leírásban és a könyvismertetésekben is.

1990. dec. 10–15-én Calcuttában szemináriumot rendeztek a dél-ázsiai könyvtárak számára a modernizációs és állományvédelmi programokról. Ennek megfelelően két párhuzamos szálon futott a munka. A modernizációs program néhány témája: a bibliográfiai számbavétel helyzete; számítógépes kommunikáció és hálózatosítás; retrospektív konverzió; az UNIMARC formátum és alkalmazása.

Az IFLA közművelődési könyvtári irányelveihez csatlakozóan két kiadvány is megjelent: az egyik a siketek és nagyothallók, a másik a gyerekek könyvtári ellátásának irányelveit tartalmazza. Mindkettő megrendelhető az IFLA fűtőkárságától.

Végül még egy IFLA kiadványról teszünk említést: a *Studies on research in reading and libraries: approaches and results from several countries* c. gyűjteményes kötetben szerepel a magyar olvasáskutatásról szóló beszámoló is.

Papp István

